

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Objektivní a subjektivní poznání krásy v díle Tomáše Akvinského

Autor práce: BcA. Dan Fleischmann

Obor studia: FIL

Posudek vypracoval: doc. Tomáš Machula, Ph.D., Th.D.

Datum: 11. 5. 2015

Předložená práce se zabývá estetikou Tomáše Akvinského. Její aktuálnost vychází z toho, že tato část Tomášova myšlenkového dědictví je opomíjená. Na základě mapování zdrojových textů pro Tomášovu estetiku se snaží promyslet definici krásy u Tomáše s rozlišením na krásu objektivní a subjektivní. Významnou součástí těchto otázek je i epistemologická rovina vnímání krásy a konečně zásadní metafyzická otázka, zda je krásno samostatnou transcendentálií.

Autor přesně definuje cíle práce a v závěru na ně odpovídá. Jeho práce je pečlivá a splňuje kritéria kladená na závěrečné práce v oboru „filosofie“. Prokazuje zvládnutou metodologii i schopnost interpretace středověkého textu.

V této souvislosti jde ale autorovi vytknout přílišné lpění na českém překladu Sumy. Zde bych mu spíše doporučil upravit citované texty dle dnešního úzu jak co do terminologické přesnosti, tak co do tvarů slov. Přitom je paradoxem, že některé tvary přeložené ve starém českém vydání relativně zdařile, zase ve svém textu autor nevyužívá. Mám na mysli např. termín *connaturalis*, který je zde přeložen jako „podobného přirozeného charakteru“, zatímco starý český překlad, stejně jako současný úzus zavedený Karlem Šprunkem používá poměrně šťastný tvar „sourodý“.

V práci je poměrně velké množství překlepů a nepřesností, např. s. 12: Alexendr z Halasu (správně: z Hales nebo Haleský), s. 23 et passim: Tomášův komentář k Dionýsiovi citován jako *In Divina nomina* (správně *In De divinis nominibus*), s. 31: neúplná poznámka 100, s. 57: není jasné, proč mezi ostatními transcendentáliemi je *ens* uvedeno velkými písmeny, s. 77: přívlasky jako „platónsko-Dionýsiovská“ a „Aristotelovsko-Avicennova“ (není jasné, proč se v přídavných jménech používají velká písmena, a když už se používají, proč jenom někdy, ve druhém případě by asi logičtější bylo avicennovská než Avicennova) apod. Jedná se o chyby v míře únosné, nicméně jde-li o práci, jejímž námětem je estetika, neodpustím si upozornit i na estetické problematice používání podtrženého textu.

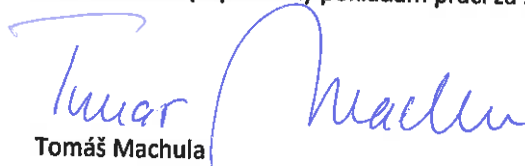
K obhajobě bych položil následující otázky:

1. Podle svědectví Karla Flosse představovala tomášovská estetika významné téma i pro Metoděje Habáně O.P., který v úvodu není zmiňován. Je to úmysl (jde o nevýznamný příspěvek ve srovnání se zmiňovaným Pospíšilem) nebo byl opomenut?

2. Hraje nějakou roli v Tomášově estetice rozlišení rozumových schopností na intellectus a ratio?
3. Co přesně je ono „id“ v první Tomášově definici krásna (s. 71)? Věc to není, ta je krásná, není krásnem samotným. Jak tedy toto „id“, k němuž je krásno vztahováno, definovat?

Přes uvedené připomínky pokládám práci za zdařilou a jednoznačně ji doporučuji k obhajobě.

Tomáš Machula